

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2017 ГОДИНА**

Скопје, јуни 2018

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-3
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	4
Извештај за финансиска состојба	5
Извештај за паричните текови	6
Извештај за промените на капиталот	7
Белешки кон финансиските извештаи	8-30

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Јавното Претпријатие за државни патишта (Претпријатието), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2017 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за парични текови и Извештајот за промени во капиталот за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Претпријатието е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија прифатени во Република Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Агенцијата за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефикасноста на интерната контрола на Агенцијата.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Основи за мислење со резерва

Како што е објаснето во Белешката 3.8. кон финансиските извештаи, Претпријатието во претходните години, извршило ревалоризација на своите недвижности, постројки и опрема, користејќи ги законски определените коефициенти за ревалоризацијата засновани на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи. Ваквата ревалоризација, според наше мислење, не е во согласност со МСС 16, според кој недвижностите, постројките и опремата треба да се водат според нивните набавни трошоци намалени за акумулираната амортизација или по проценета вредност, која е нивна објективна вредност на датумот на проценувањето. Претпријатието нема извршено проценка на вредноста на недвижностите, постројките и опремата од страна на професионални квалификувани проценители во согласност со барањата на МСС 16 и следствено на тоа, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на нивното вреднување.

Како што е објаснето во Белешката 19 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2017 година има капитализирано во инвестициите во тек – автопатишта износ од 487,920 илјади МКД по основ на негативни курсни разлики кои се појавуваат како резултат на плаќањата во УСД валута спрема еден од изведувачите на проектите. Ваквиот начин на евидентирање е извршен согласно Извештај и налог на Државниот завод за ревизија. Според наше мислење и согласно сметководствените стандарди прифатени во Р.Македонија (МСС 16, МСС 23 и МСС 21), не постои можност курсни разлики кои произлегуваат од подмирување на обврски во странска валута да се капитализираат во набавната вредност на средствата, туку истите треба да се признаат во тековната добивка или загуба. Според претходното, произлегува дека тековната добивка е проценета за износ од 487,920 илјади денари, како и набавната вредност на инвестициите во тек за истиот износ. Нашиот извештај за претходната година исто така беше квалификуван по овој основ за вкупен износ од 1,899,723 илјади денари.

Како што е објаснето во Белешката 19 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2017 година има евидентирано инвестиции во тек во локални патишта во износ од 4,227,607 илјади МКД, кои се финансирани со заеми од МБОР и ЕБОР за Проектите за подобрување на постојните регионални и локални патишта. Локалните патишта кои се во надлежност на општините, по завршувањето на изградбата и извршениот технички прием треба да бидат предадени на користење на Општините, односно да се изврши финансиско примопредавање на овие локални патишта кои се водат во финансиската евиденција на Претпријатието. Поради ова, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на презентирањето на инвестициите во тек.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за ефектите од прашањата наведени во параграфот „Основи за мислење со резерва“, доколку ги има и кои ги има, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавното Претпријатие за државни патишта заклучно со 31 декември 2017 година, како и неговата финансиска успешност и парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Скопје, 29 јуни 2018 година

Овластен ревизор

Гоце Христов

Управител и овластен ревизор

Антонио Велјанов

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОФАТНА ДОБИВКА за годината која завршува на 31 декември

	<u>Белешка</u>	<u>2017</u> <u>(000) МКД</u>	<u>2016</u> <u>(000) МКД</u>
Приходи од надоместоци	8	6,415,543	6,255,623
Останати приходи	9	48,033	64,493
		6,463,576	6,320,116
Трошоци од основна дејност	10	(1,198,748)	(1,172,217)
Трошоци за амортизација		(1,590,146)	(1,542,719)
Трошоци за вработени	11	(210,332)	(210,003)
Останати трошоци	12	(337,378)	(372,319)
Резервации на трошоци		-	(266)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА		3,126,972	3,022,592
Приходи од финансирање	13	2,533,721	32,268
Расходи од финансирање	14	(134,834)	(778,162)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		5,525,859	2,276,698
Данок од добивка	22	(346,979)	(209,081)
НЕТО ДОБИВКА		5,178,880	2,067,617
Останата сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОФАТНА ДОБИВКА		5,178,880	2,067,617

Скопје, 09.03.2018 година

Директор
Зоран Китанов

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 31 декември

	<u>Белешка</u>	<u>2017</u> <u>(000) МКД</u>	<u>2016</u> <u>(000) МКД</u>
СРЕДСТВА			
Тековни средства			
Парични средства	15	2,575,703	2,067,725
Тековен дел на дадени позајмици	17	13,982	12,158
Останати побарувања		6,834	3,834
Однапред пресметани приходи и трошоци		23,315	59,895
Залихи	16	1,395	1,315
Вкупно тековни средства		2,621,229	2,144,927
Нетековни средства			
Дадени позајмици	17	76,852	90,827
Аванси за основни средства	18	4,246,450	5,545,552
Нематеријални средства	20	28,081	6,820
Недвижности, постројки и опрема	19	77,742,502	69,482,496
Вкупно нетековни средства		82,093,885	75,125,695
ВКУПНО СРЕДСТВА		84,715,114	77,270,622
ОБВРСКИ И КАПИТАЛ			
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	21	2,005,008	1,586,375
Тековен дел на долгорочни кредити	24	1,307,441	1,455,742
Останати обврски	22	453,004	446,226
Резервации	27	132,441	139,720
Вкупно тековни обврски		3,897,894	3,628,063
Нетековни обврски			
Државни грантови (одложени приходи)	23	799,824	795,218
Долгорочни кредити	24	30,085,630	28,094,455
Вкупно нетековни обврски		30,885,454	28,889,673
ВКУПНО ОБВРСКИ		34,783,348	32,517,736
Капитал			
Државен капитал	25	5,000	5,000
Ревалоризациона резерва		9,796,453	9,796,453
Акумулирана добивка (загуба)		40,130,313	34,951,433
Вкупно капитал		49,931,766	44,752,886
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		84,715,114	77,270,622

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ за годината која завршува на 31 декември

	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
Парични примања од надоместоци	6,452,123	6,216,112
Парични примања од останати оперативни активности	22,451	22,668
Исплати на добавувачи за трошоци за основна дејност	(1,210,104)	(1,189,695)
Исплати за плати и надомести на плати	(210,332)	(210,003)
Исплати за останати оперативни расходи	(337,425)	(371,962)
Платен данок од добивка	(377,428)	(34,765)
Примени камати	3,759	11,149
Нето парични текови од оперативни активности	4,343,044	4,443,504
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЧКИ АКТИВНОСТИ		
Дадени/наплатени заеми на други	12,151	14,519
Набавки на нематеријални средства	(24,311)	(3,756)
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(9,402,542)	(11,805,813)
Дадени/оправдани аванси за основни средства, нето	1,299,102	776,312
Нето парични текови од вложувачки активности	(8,115,600)	(11,018,738)
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Платени камати на кредити	(34,759)	(72,909)
Примени (отплатени) долгорочни кредити, нето	4,315,293	7,099,160
Нето парични текови од финансиски активности	4,280,534	7,026,251
Нето зголемување (намалување) на паричните средства	507,978	451,017
Парични средства на почетокот на годината	2,067,725	1,616,708
Парични средства на крајот на годината	2,575,703	2,067,725

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ за годината која завршува на 31 декември

	Државен капитал	Ревалоризационна резерва	Реинвестирана добивка	Акумулирана добивка (загуба)	Вкупно капитал
	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 1 Јануари 2016	5,000	9,796,453	838,216	31,384,639	42,024,308
Корекции за евидентирани курсни разлики на трошоци во 2015 година (по Извештај на ДЗР се капитализирани)	-	-	-	840,963	840,963
Корекции за усогласување на сметководствена вредност на основни средства добиени како грант со одложени приходи (по Извештај на ДЗР)	-	-	-	(180,002)	(180,002)
Корегирана состојба на 1 Јануари 2016	5,000	9,796,453	838,216	32,045,600	42,685,269
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	-	2,067,617	2,067,617
Реинвестирана добивка од претходна година по Одлука на УО и Влада на РМ	-	-	1,035,873	(1,035,873)	-
Вратена реинвестирана добивка	-	-	(838,216)	838,216	-
Состојба на 31 Декември 2016	5,000	9,796,453	1,035,873	33,915,560	44,752,886
Состојба на 1 Јануари 2017	5,000	9,796,453	1,035,873	33,915,560	44,752,886
Усогласувања	-	-	-	-	-
Корегирана состојба на 1 Јануари 2017	5,000	9,796,453	1,035,873	33,915,560	44,752,886
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	-	5,178,880	5,178,880
Реинвестирана добивка од претходна година по Одлука на УО и Влада на РМ	-	-	2,067,617	(2,067,617)	-
Вратена реинвестирана добивка	-	-	(1,035,873)	1,035,873	-
Состојба на 31 Декември 2017	5,000	9,796,453	2,067,617	38,062,696	49,931,766

1. Дејност и основни податоци

Јавното претпријатие за државни патишта, поранешна Агенција за државни патишта (во понатамошниот текст “Претпријатието”) е основано во согласност со Законот за јавните претпријатија заради управување, одржување, заштита, развој и унапредување на мрежата на државните (магистрални и регионални) патишта на територијата на Република Македонија.

Поконкретно ЈП за државни патишта ги извршува следните работи:

- врши управување со државните патишта;
- врши развој, одржување, следење и контролирање на државните патишта;
- врши инвеститорски работи во врска со државните патишта;
- се задолжува кај домашни и странски финансиски институции заради финансирање;
- врши инвеститорски работи од областа на државните патишта;
- други работи утврдени со Законот.

Финансирање на активностите на Претпријатието се обезбедува преку надоместоци утврдени со Законот за патишта, и тоа:

- трансфери од Буџетот на РМ (дел од акциза од нафтени деривати);
- надоместоци за употреба на јавните патишта за моторни и приклучни возила (патна такса);
- надоместоци за употреба на јавен пат, негов дел или објект на патот (патарина);
- надоместоци од поставување на рекламни табли во заштитниот појас, приклучување на пристапен кон државен пат, поставување на инсталации на трупот на патот, изградба и користење на комерцијални објекти на кои е дозволен пристап на државен пат надвор од населено место, прекумерно користење на државен пат, вонреден превоз, штета сторена на патот и објектите на патот;
- заеми и кредити и
- останати надоместоци согласно Законот.

Вкупниот број на вработени во Претпријатието на 31 декември 2017 година изнесува 386 вработени (2016: 395 вработени).

Седиште на Претпријатието е на ул.Даме Груев бр.14 во Скопје.

2. Основа за составување на финансиските извештаи

2.1. Основ за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 4 заклучно со страница 30, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2017 и 2016 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Претпријатието применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека Претпријатието ќе продолжи да работи во догледна иднина. Претпријатието нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики и проценки

3.1. Признавање на приходи

Приходите се признаваат доколку е веројатно дека идни економски користи ќе бидат прилив за Претпријатието и доколку овие користи може веродостојно да се измерат. Приходите на Претпријатието се економски користи кои настануваат во текот на разгледуваниот период, кои произлегуваат од редовните активности на Претпријатието.

Приходите на Претпријатието произлегуваат од надоместоците утврдени со Законот за патишта, наведени во белешката 1 погоре.

Приходите од камати се признаваат за временскиот период за кој истите се однесуваат.

3.2. Признавање на расходи

Расходите се признаваат во билансот на успех кога се јавува намалување на идните економски користи поврзано со намалување на дадено средство или зголемување на дадена обврска кое може веродостојно да се измери. Расходите се признаваат врз основа на нивната директна поврзаност помеѓу направените трошоци и заработувањето на конкретните приходи.

3.3. Трансакции во странска валута

Претпријатието ја води својата сметководствена евиденција и известува во денари (МКД). Трансакциите во странска валута се евидентираат по важечкиот курс на странската валута на денот на трансакцијата. Извршена е пресметка на сите побарувања и обврски во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност, по средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи или расходи од финансирање.

Најголем број од трансакциите на Претпријатието се во Евра (ЕУР) и УСД. Средниот курс на Еврото и УСД на 31 декември 2017 и 2016 година е како што следува:

	1 ЕУР	1 УСД
31 декември 2017	61.4907 МКД	51.2722 МКД
31 декември 2016	61.4812 МКД	58.3258 МКД

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.4. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номиналната вредност. За целите на овие финансиски извештаи, паричните средства се состојат од денарска и девизна жиро сметка, готовина во благајни и депозити по видување во банки орочени до 3 месеци.

3.5. Побарувања за дадени аванси

Побарувањата за дадени аванси се признаваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни побарувања за аванси и се состојат од дадени аванси на изведувачи заради тековно и инвестиционо одржување.

3.6. Залихи

Залихите на ситен инвентар се водат по пониската од набавната вредност и нето реализациона вредност. Набавната вредност ја сочинуваат сите направени трошоци за залихите да се доведат во нивната постојната состојба и локација. Нето реализационата вредност е проценета продажна цена во редовен тек на работење намалена за трошоците за нејзино довршување и проценети трошоци неопходни да се изврши продажбата.

3.7. Аванси за основни средства

Авансите за основни средства претставуваат средства дадени на добавувачи за набавка на основни средства и се искажуваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни аванси за основни средства.

3.8. Недвижности, постројки и опрема

1) Општа презентација

Почетно, набавките се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Заклучно со 2012 година, основните средства се ревалоризираа на крајот од секоја година (при изработка на годишната пресметка) со примена на единствениот коефициент на ревалоризацијата заснован на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи објавен од страна на Државниот Завод за Статистика на нивната набавна или ревалоризирана вредност и акумулирана амортизација на основните средства. Почнувајќи од 01.01.2013 година, ваква ревалоризација повеќе не се пресметува.

Ефектот на ревалоризацијата на основните средства се евидентираше како зголемување на ревалоризационата резерва, а амортизацијата се пресметуваше почнувајќи од следната година на ревалоризираната вредност на основните средства утврдена на крајот од претходната година.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.8. Основни средства (Продолжение)

2) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот век на употреба на основните средства. Амортизација на инвестициите во тек не се пресметува се додека средствата во изградба не се активираат.

Употребените годишни стапки за амортизација за 2017 година во однос на 2016 се следните:

Основни средства	Стапки за амортизација 2017	Стапки за амортизација 2016
Административни згради	1 %	1 %
Автопатишта	7 %	7 %
Останати патишта	3 %	3 %
Компјутери	20%	20%
Опрема и мебел	12%	12%
Моторни возила	15%	15%

3.9. Обврски кон добавувачите

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.10. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансирање и останати расходи. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање. Детален преглед на долгорочните кредити е прикажан во белешката 24 кон финансиските извештаи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.11. Капитал

Вкупниот капитал на Претпријатието заклучно со 31 декември 2012 година се состои од државен капитал во вкупен износ од 38,926,796 илјади МКД.

Промените во капиталот заклучно со 31 декември 2012 година се состојат од ревалоризациони резерви кои се пресметуваа за недвижностите, постројките и опремата заклучно со 31 декември 2012 година, остварени добивки, ревалоризациони корекции како и други корекции на капиталот.

На 01.01.2013 година со преобразбата на „Агенцијата“ во „Јавно претпријатие за државни патишта“ се изврши корекција на капиталот, односно основната главнина со состојба на 31 декември 2016 година изнесува 5,000 илјади МКД и се состои од паричен влог.

Основач / сопственик е Владата на Република Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓаа на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие.

3.12. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Претпријатието има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.13. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.14. Државни грантови (подршки)

Државни грантови се признаваат кога постои разумна сигурност дека грантовите ќе бидат примени во согласност со предложените услови. Кога грантовите се поврзани со средства, истите се признаваат како одложени приходи. Кога се примаат немонетарни грантови, средствата и грантот се евидентираат по нивната номинална вредност и потоа се ослободуваат во билансот на успех за време на корисниот век на употреба на средството на систематска и рационална основа.

3.15. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Согласно даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува остварената добивка пред оданочување зголемена за трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци) и помалку искажани приходи со поврзани лица (2016: исто). Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2016: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Претпријатието влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Претпријатието е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Претпријатието нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Претпријатието е изложено на можните флукуации на странските валути, чиј ефект е даден во табелата подолу.

4.2. Каматен ризик

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Претпријатието има користено вакви кредити, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Претпријатието нема начин истиот да го намали.

4.3. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Претпријатието нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски.

4.4. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Претпријатието подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2017 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност.

5. Утврдување на објективна вредност

Претпријатието располага со финансиски средства и обврски, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност, со исклучок на обврските за кредити, но истите се добиени со променливи каматни стапки поради што повторно може да се смета дека објективната вредност е приближна на нивната сметководствена вредност.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Претпријатието врши финансирање на своето работење по пат на користење на долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Претпријатието континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година е следната:

Во (000) МКД	2017	2016
Обврски по кредити и заеми	31,393,071	29,550,197
Пари и парични еквиваленти	(2,575,703)	(2,067,725)
Нето обврски (пари)	28,817,368	27,482,472
Вкупен капитал	49,931,766	44,752,886
% на задолженост	58%	61%

6.2. Ризик од девизни валути

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2017 и 2016 година по валути е следната:

Во (000) МКД	Средства		Обврски	
	2017	2016	2017	2016
ЕУР	1,464,053	1,215,756	10,450,927	10,632,915
УСД	501	131	20,942,144	18,917,282
други	1,474	14	-	-
	1,466,028	1,215,901	31,393,071	29,550,197

Претпријатието претежно е изложено на ЕУР и УСД. Изложеноста спрема ЕУР и УСД кај обврските ги вклучува обврските по кредити од банки и други лица кои имаат девизна клаузула и чија отплата во денари зависи од движењата на курсот на денарот во однос на Еврото и УСД.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.2. Ризик од девизни валути (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Во (000) МКД	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2017	2016	2017	2016
ЕУР	(898,687)	(941,716)	898,687	941,716
УСД	(2,094,164)	(1,891,715)	2,094,164	1,891,715
други	147	1	(147)	(1)
Нето Ефект	(2,992,704)	(2,833,430)	2,992,704	2,833,430

6.3. Ризик од промени на каматите

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други субјекти или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

Во (000) МКД	31 декември	
	2017	2016
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	1,870	1,965
- Останати побарувања	6,834	3,826
	8,704	5,791
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Дадени заеми	90,834	102,985
- Парични средства на сметки	2,573,833	2,065,760
	2,664,667	2,168,745
	2,673,371	2,174,536
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски кон добавувачи	2,005,008	1,586,375
- Останати обврски	453,004	446,226
	2,458,012	2,032,601
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Кредити	10,450,927	10,632,915
	10,450,927	10,632,915
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Кредити	20,942,144	18,917,282
	20,942,144	18,917,282
	33,851,083	31,582,798

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на каматните стапки на користените кредити и дадени заеми за 1% поени. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Во (000) МКД	Зголемувања за 1% поени		Намалувања за 1% поени	
	2017	2016	2017	2016
Земени кредити	(104,509)	(106,329)	104,509	106,329
Дадени заеми	908	1,030	(908)	(1,030)
Нето Ефект	(103,601)	(105,299)	103,601	105,299

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2017 година според нивната доспеаност:

Во (000) МКД	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	2,575,703	-	-	-	2,575,703
Дадени заеми	-	-	13,982	76,852	90,834
Останати побар.	6,834	-	-	-	6,834
	2,582,537	-	13,982	76,852	2,673,371
Добавувачи	2,005,008	-	-	-	2,005,008
Кредити	-	251,958	1,055,483	30,085,630	31,393,071
Останати обврски	285,818	167,186	-	-	453,004
	2,290,826	419,144	1,055,483	30,085,630	33,851,083

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност (Продолжение)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2016 година според нивната доспеаност:

Во (000) МКД	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	2,067,725	-	-	-	2,067,725
Дадени заеми	-	-	12,158	90,827	102,985
Останати побар.	3,826	-	-	-	3,826
	2,071,551	-	12,158	90,827	2,174,536
Добавувачи	1,586,375	-	-	-	1,586,375
Кредити	-	258,750	1,196,992	28,094,455	29,550,197
Останати обврски	248,591	197,635	0	-	446,226
	1,834,966	456,385	1,196,992	28,094,455	31,582,798

7. Известување по сегменти

Претпријатието не врши известување според сегментно работење со оглед дека нема обврска за истото, ниту пак е поделено во посебни деловни и географски сегменти.

8. ПРИХОДИ ОД НАДОМЕСТОЦИ

Остварените приходи од надоместоци според видови, се како што следува:

	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
Приходи од цената на течни горива - акциза	2,542,061	2,481,927
Приходи од надоместоци за употреба на автопати	2,381,825	2,311,776
Приходи од регистрација на моторни возила	1,491,657	1,461,920
Вкупно приходи од надоместоци	6,415,543	6,255,623

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

Остварените останати оперативни приходи според нивните видови, се како што следува:

	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
Приходи од надомест по други основи	20,844	21,756
Приходи од амортизација на одложени приходи од грантови (белешка 19)	22,582	22,582
Приходи од ослободување на резервации	-	16,492
Останати приходи	4,607	3,663
Вкупно останати оперативни приходи	48,033	64,493

10. ТРОШОЦИ ЗА ОСНОВНА ДЕЈНОСТ

Остварените трошоци за основна дејност според нивните видови, се како што следува:

	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
Реконструкции и одржување на патишта	897,244	872,217
Трансфери на надомести до општини	301,504	300,000
Вкупно трошоци за основна дејност	1,198,748	1,172,217

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

---

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

Трошоците за вработени според нивните видови, се како што следува:

	2017 (000) МКД	2016 (000) МКД
Бруто плати и надомести на плати	200,255	198,849
Трошоци за отпремнини, награди и сл.	1,921	1,374
Трошоци за службени патувања	349	743
Трошоци за превоз и друго	7,807	9,037
Вкупно административни трошоци	210,332	210,003

12. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Остварените останати оперативни расходи според нивните видови, се како што следува:

	2017 (000) МКД	2016 (000) МКД
Трошоци за надзор и обезбедување на наплатни станици	137,001	98,142
Трошоци за банкарски услуги	29,271	31,694
Расходи за комунални услуги	44,385	72,326
Трошоци за провизии на здруженија за регистрација	64,498	64,877
Останати услуги	7,191	43,252
Трошоци за поправки и одржување	28,143	18,984
Потрошени материјали	12,110	9,600
Трошоци за осигурување	1,245	1,214
Репрезентација	1,260	752
Трошоци по основ на судски спорови	-	20,097
Останати оперативни расходи	12,274	11,381
Вкупно останати оперативни расходи	337,378	372,319

13. ПРИХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените приходи од финансирање, се како што следува:

	2017 (000) МКД	2016 (000) МКД
Приходи од камати	3,759	11,149
Позитивни курсни разлики	2,529,962	21,119
Вкупно приходи од финансирање	2,533,721	32,268

14. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените расходи од финансирање, се како што следува:

	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
Расходи за камати од кредити	81,765	108,578
Расходи за казнени камати	1,577	376
Негативни курсни разлики	51,492	669,208
Вкупно расходи од финансирање	134,834	778,162

Анализата на расходите за камати по кредитори е како што следува:

	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
МБОР - Светска банка	868	3,913
ЕБОР - локални и регионални патишта	5,644	8,678
ЕИБ I	10,747	17,927
ЕИБ II	64,506	73,958
ЕБОР - обиколница	-	4,102
Вкупно расходи за камати	81,765	108,578

15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Паричните средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
Денарски сметки кај банки	1,198,722	952,947
Готовина во благајна	1,787	1,862
Девизни сметки кај банки	647,835	404,095
Девизни акредитиви	-	-
Девизна благајна	83	103
Девизни депозити во Шпаркасе банка Македонија	727,276	708,718
Вкупно парични средства	2,575,703	2,067,725

Девизните депозити во Шпаркасе банка Македонија АД Скопје на ден 31 декември 2017 се состојат од неискористени парични средства од повлечени средства од кредитори и тоа:

Депозит од кредити од Светска Банка	200,720	115,781
Депозит од кредити од ЕБОР	526,556	592,937
Вкупно депозити	727,276	708,718

16. ЗАЛИХИ

Залихите на ден 31 декември се состојат од следното:

	2017 (000) МКД	2016 (000) МКД
Залихи на материјали	1,395	1,315
Вкупно залихи	1,395	1,315

17. ДАДЕНИ ПОЗАЈМИЦИ

Дадените позајмици на ден 31 декември се состојат од следното:

	2017 (000) МКД	2016 (000) МКД
<i>Даден заем на:</i>		
ЈП Македонски Железници инфраструктура	33,605	38,095
Царинска Управа на РМ	57,229	64,890
	90,834	102,985
Тековен дел на дадени позајмици	(13,982)	(12,158)
Вкупно дадени заеми	76,852	90,827

Дадените заеми во износ од 76,852 илјади МКД (2016: 90,827 илјади МКД) се состојат од повлечени средства од страна на Претпријатието од кредитот од МБОР 4859 МК и дадени истовремено на ЈП Македонски Железници Инфраструктура и Царинска Управа на РМ за нивни потреби согласно договорот за кредит.

18. ДАДЕНИ АВАНСИ ЗА ОСНОВНИ СРЕДСТВА

	2017 (000) МКД	2016 (000) МКД
<i>Дадени аванси на:</i>		
Синохидро Подружница Скопје	3,549,697	4,941,253
Конструкционес Рубау Шпанија	293,589	293,589
ГД Гранит АД Скопје	261,986	112,525
Аселсан Турција	86,957	108,646
Компанија Ескаватори ДОО	-	14,812
Градежен Институт Македонија	-	15,536
Алпине Подружница Скопје	30,181	30,181
Геинг	-	10,219
Егис Интернационал	2,035	-
Елком И ТДС системи	3,435	-
Електрософт Скопје	9,047	9,047
Аитоникс	7,565	-
ДГ Бетон АД Скопје	1,958	9,744
Вкупно аванси за основни средства	4,246,450	5,545,552

19. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Промените во текот на 2017 година се како што следува:

	Градежни објекти (000) МКД	Патишта (000) МКД	Опрема (000) МКД	Инвестиции во тек (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна ревалоризирана вредност					
Состојба на 1 јануари	18,654	97,305,573	190,263	26,326,464	123,840,954
Нови набавки	-	791,459	17,741	8,550,015	9,359,215
Пренос од инвестиции	-	1,729,596	-	(1,729,596)	-
Расход	-	(18)	(660)	-	(678)
Капитализирани курсни разлики	-	-	-	487,920	487,920
Бесплатно добиени	-	-	-	-	-
Отпис и останати намалув.	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	18,654	99,826,610	207,344	33,634,803	133,687,411
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари	8,569	54,177,716	172,173	-	54,358,458
Амортизација	185	1,579,406	7,505	-	1,587,096
Расход	-	(16)	(629)	-	(645)
Бесплатно добиени	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	8,754	55,757,106	179,049	-	55,944,909
Сегашна вредност на:					
31 декември 2017	9,900	44,069,504	28,295	33,634,803	77,742,502
31 декември 2016	10,085	43,127,857	18,090	26,326,464	69,482,496

Инвестициите во тек со состојба на 31 декември 2017 година во вкупен износ од 33,634,803 илјади МКД (2016 година: 26,326,464 илјади МКД) се состојат од инвестиции во изградба на магистрални, регионални и локални патишта.

Во текот на 2007 година извршено е сметководствено активирање на вложувања во градби, реконструкции и надградби на повеќе патни правци во вкупен износ од 682,141 илјади МКД, а кои произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години.

20. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во текот на 2017 година:

	Лиценци (000) МКД	Софтвер (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари	1,634	12,151	13,785
Набавки	-	24,311	24,311
Состојба на 31 декември	1,634	36,462	38,096
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари	1,634	5,331	6,965
Амортизација	-	3,050	3,050
Состојба на 31 декември	1,634	8,381	10,015
Сегашна вредност на:			
31.12.2017 година	-	28,081	28,081
31.12.2016 година	-	6,820	6,820

21. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИТЕ

Обврските кон добавувачи на ден 31 декември се состојат од следното:

	2017 (000) МКД	2016 (000) МКД
Добавувачи во земјата за основни средства и трошоци	683,373	620,836
Обврски спрема добавувачите во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта	1,321,635	965,539
Вкупно обврски кон добавувачите	2,005,008	1,586,375

Обврските спрема добавувачи во земјата во износ од 683,373 илјади МКД во најголем дел вклучуваат обврски по основ на неплатени ситуации од изведувачот Синохидро Подружница Скопје во износ од 430,008 илјади МКД. Овие обврски се подмируваат со задолжување кај Експорт Импорт Банка, Кина (90%), додека останатиот дел (10%) се финансира од средства на ЈГДП.

Обврските спрема добавувачи во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта во износ од 1,321,635 илјади МКД (2016: 965,539 илјади МКД) претставуваат задршки спрема изведувачите, како гаранција за добро извршена работа од страна на истите и кои се ослободуваат по завршување на проектот и издавање на соодветна потврда за прифаќање.

22. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

Останатите тековни обврски на ден 31 декември се состојат од следното:

	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
Обврски за данок на добивка	167,186	197,635
Обврски за пресметани камати од кредити	236,051	187,468
Обврски од регистрација (рефундација)	6,140	22,287
Обврски за концесии	-	1
Обврски за ДДВ	39,914	35,073
Обврски за нето плати и надоместоци од плати	-	-
Останати обврски	3,713	3,762
Вкупно останати тековни обврски	453,004	446,226

Обврската за данок од добивка во износ од 167,186 илјади МКД (2016: 197,635 илјади МКД) произлегува од пресметан данок од 10% на износот на остварената добивка пред оданочување зголемена за непризнаените расходи и намалена за износ на реинвестирана добивка согласно даночната регулатива во 2017 година (2016: 10% на остварената добивка пред оданочување зголемена за непризнаените расходи).

23. ДРЖАВНИ ГРАНТОВИ (ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ)

Државните грантови добиени за средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 1 јануари	795,218	584,334
Примени во текот на годината	27,188	53,464
Усогласување по извештај на ДЗР (промени во капитал)	-	180,002
Ослободено преку биланс на успех	(22,582)	(22,582)
Состојба на 31 декември	799,824	795,218

Државните грантови произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години, а кои патишта му припаѓаат на Претпријатието во износ од 671,818 илјади МКД.

Овие одложени приходи се амортизираат како приходи за времетраење на векот на користење на овие средства почнувајќи од денот кога истите ќе бидат целосно стекнати и пуштени во употреба, односно од 01.01.2008 година. Годишниот износ на амортизација на овие одложени приходи изнесува 22,582 илјади МКД.

Грантот од Европска Инвестициона Банка е наменски грант за техничка помош во имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица). Овие средства се наменети за консултантски услуги од SAFEGE (Consulting Engineers Belgium) за имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица) во износ од 150,587 илјади МКД. Овие одложени приходи ќе почнат да се амортизираат со ставање во употреба на патниот правец за кои истите се наменети.

24. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

б) Промени во текот на годината	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 01.01.	29,550,197	21,809,025
Нови задолжувања	5,775,657	8,558,002
Отплата на главници на странски кредити	(1,460,363)	(1,458,842)
Курсни разлики (нето)	(2,472,419)	642,012
Вратен неискористен дел на кредитот	-	-
Состојба на 31.12.	31,393,072	29,550,197

в) Доспеаноста на долгорочните кредити по години е како што следува:

	2017	2016
	(000) МКД	(000) МКД
Во рок од една година	1,307,441	1,455,742
Во период од 1 до 3 години	3,553,513	2,804,597
Над 3 години	26,532,117	25,289,858
Вкупно	31,393,071	29,550,197

25. КАПИТАЛ

Вкупниот капитал на Јавното претпријатие со состојба на 31 декември 2017 година во износ од 5,000 илјади МКД се состои од паричен влог. Основач/сопственик е Владата на Република Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓале на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие. Овој капитал е регистриран во Централниот регистар на РМ.

26. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ

Согласно склучените договори за кредит со ЕБОР и МБОР, Претпријатието има превземено обврска, во текот на реализацијата на Проектите, финансирани од ЕБОР и МБОР, да одржува адекватни финансиски коефициенти, како што следи:

а) сооднос за сервисирање на долг - не понизок од 1

Сооднос за сервисирање на долг согласно договорот за кредит е дефиниран како сооднос на (а) нето паричен тек од оперативни активности за 12 месеци од претходниот датум на пресметка плус сите камати пресметани за време на тој период, минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.

26. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

	2017	2016
Нето паричен тек од оперативни активности	4,343,044	4,443,504
Плус сите камати пресметани за време на тој период	81,765	108,578
Минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства	(8,127,751)	(11,033,257)
Плус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот	5,775,657	8,558,002
	2,072,715	2,076,827
Отплата на главница на кредити	1,460,363	1,458,842
Пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.	81,765	108,578
	1,542,128	1,567,420
Сооднос за сервисирање на долг	1.3	1.3

б) планирани нето приходи / планирани отплати на долгови - не понизок од 1.2

Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови е дефиниран како сооднос на (а) нето приходи кои претставуваат разлика на приходи од сите извори плус останати приходи и сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати.

	2017	2016
Приходи од сите извори	6,415,543	6,255,623
Плус останати приходи	48,033	64,493
Минус сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата	(1,746,458)	(1,754,539)
	4,717,118	4,565,577
Отплата на главница на кредити	1,460,363	1,458,842
Пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.	81,765	108,578
	1,542,128	1,567,420
Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови	3.1	2.9

в) тековен коефициент - не понизиок од 1

Тековен коефициент е дефиниран како сооднос на (а) тековни средства вклучувајќи ги и планираните нето приходи за наредната година и (б) тековните обврски.

	2017	2016
Тековни средства	2,621,229	2,144,927
Планираните нето приходи за наредната година	4,860,000	3,450,000
	7,481,229	5,594,927
Тековни обврски	3,897,894	3,628,063
Тековен коефициент	1.9	1.5

27. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И РЕЗЕРВИРАЊА

Потенцијални и неизвесни обврски се евидентираат и прикажуваат во финансиските извештаи доколку постои веројатност за идни одливи на средства кои вклучуваат економски користи и доколку постои можност за разумна проценка на износот. Резервирања се обврски со неизвесно време на настанување или износ. Резервирањата се признаваат како обврски, додека неизвесните обврски само се обелоденуваат.

а) Судски спорови против Претпријатието (неизвесни обврски)

Претпријатието е вклучено во редовни судски спорови (тужби) поднесени од страна на разни субјекти. Најзначајни судски спорови против Претпријатието се следните:

Оснoв на судски спор:	2017 (000) МКД
Спорови за долгови	91,431
Спорови за надомест за експропријација	32,191
Спорови за надомест за штета	79,608
Спорови по други основи	360
Вкупно	203,590

Погоренаведените износи се без вклучена казнена камата.

б) резервирања

Во текот на 2017 година од резервирањата за судски спорови исплатен е износ од 7,278 илјади МКД, и салдото на резервирањата на крајот на годината изнесува 132,441 илјади МКД. Во текот на 2016 година Претпријатието извршило резервирања за судски спорови преку билансот на состојба во износ 89,864 илјади МКД, исплатен е износ од 58,868 илјади МКД и ослободувања во износ од 16,492 илјади МКД преку билансот на состојба и 11,897 илјади МКД преку билансот на успех или салдо од 139,719 илјади МКД.

28. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По датумот на известување не се случиле значајни настани и трансакции кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.